

COMITE VERONTRUSTE BURGERS OUDE-IJSSELSTREEK

Een overzicht van uitgaven, schulden en een zorgelijke toekomst

Start in 2011

Het comité is gestart in 2011. Reden was de bezorgdheid van een aantal burgers over het financiële beleid van het college van B&W, van PvdA, Lokaal belang en VVD en de gevolgen voor onze gemeente. Ons comité is onafhankelijk en de leden komen uit de verschillende dorpen van de gemeente. De noodzakelijke informatie kregen en krijgen we uit diverse bronnen waaronder verzoeken aan het gemeentebestuur op basis van de Wet Openbaar Bestuur (WOB).

De eerste maanden van onze activiteiten heeft de gemeente ons uiterst correct en behulpzaam van informatie voorzien. Daarna werd het anders. Verzoeken om informatie werden traag behandeld, informatie was incompleet en werd soms helemaal niet verstrekt met beroep op vertrouwelijkheid. Sommige van onze leden werden door of vermoedelijk via coalitiepartijen onder druk gezet. Eén van ons moest zelfs kiezen tussen zijn baan of lidmaatschap van ons comité. Ook zocht de gemeente contact met kranten die onze stukken, waaronder advertorials, durfden te plaatsen en probeerde dat te ontmoedigen. Het zelfde overkwam een journalist die kritische stukken durfde te schrijven, waar de gemeente contact zocht met de hoofdredactie om hem de mond te snoeren. Uiteindelijk hebben we de Commissaris van de Koningin gevraagd ons te helpen en dat is gebeurd.

Financiële positie veel ernstiger dan verwacht

Onze aanvankelijke bezorgdheid over de financiële positie van onze gemeente is overtroffen door de werkelijkheid. Het gemeentebestuur van PvdA, Lokaal belang en VVD heeft namelijk de afgelopen jaren ongeremd geld uitgegeven en in feite bijna alles opgemaakt wat er was en heeft bovendien grote schulden nagelaten aan de opvolgers na de verkiezingen. Het geld is met name besteed aan grond/vastgoedspeculatie en aan alle activiteiten op het DRU-Park. Aan het DRU-Park is verhoudingsgewijs zoveel geld uitgegeven dat de rest van de gemeente daar nog jaren onder zal lijden.

De schuld en de reserves

De schuld van de gemeente is onder het bewind van dit college ongeveer verdubbeld van 85 miljoen euro naar vermoedelijk 150- 160 miljoen (bruto). In de meeste ons omringende gemeenten is de schuld veel lager en bovendien is die daar de afgelopen jaren vaak afgenomen. Vergeleken met bijna alle andere gemeente in Nederland is onze schuld de laatste jaren het sterkst gestegen, en wel met 800 euro per inwoner (bron VNG). Eind 2012 bedroeg de gemiddelde

schuld per inwoner € 3.276. Slechts 5 van de 43 gemeenten in onze Provincie stonden er nog slechter voor. Wanneer binnen een paar jaar de rente gaat stijgen, dan kost elke procent stijging 1,5 miljoen euro, in een begroting die nu al moeilijk sluitend is te maken.

De financiële reserves van de gemeente zijn inmiddels klein en als gevolg van de grote verliezen door gevoerd beleid is ook de 40 miljoen Nuon-geld weg. Deze reserves zijn mogelijk nog te hoog weergegeven. De grondposities zijn eind 2012 gewaardeerd op 22 miljoen euro (slechts 900.000 euro afgeboekt verlies) en lijken dus veel minder waard (bron: Provincie Gelderland). Het DRU gebouw staat met 5 miljoen euro te hoog op de balans. Immers, wie wil dit complex voor niets hebben als de subsidie wegvalt. Niemand toch?

Volgens de begroting 2014-2017 zal er in die periode nog ruim 10 miljoen worden ingeteerd. In 2016 zullen de reserves op zijn. De Provincie heeft een waarschuwing gegeven dat deze gang van zaken onwenselijk is.

Een paar voorbeelden van grond- en vastgoedtransacties

In Uft: aankoop parkeergarages van een projectontwikkelaar - verlies ca. 0,5 miljoen; verkoop aan dezelfde projectontwikkelaar(?) grond in centrum voor 1,5 miljoen - verlies 1 miljoen; aankoop houthandel - verlies ca. 2 miljoen; verliezen op bouwterreinen Hutten-noord en elders incl. industrieterreinen - tientallen miljoenen. Schuld aan gemeente Doetinchem in verband met participatie industrieterrein Wehl/A18 - 2 miljoen; mislukt plan opdoeken industrieterrein Terborg - kosten 0,5-1 miljoen enz. enz. Totale verliezen vermoedelijk ver boven 40 miljoen euro.

Het DRU-Park

De officiële doelstelling van het gemeentebestuur bij de ontwikkeling van het DRU-Park waren; de gemeente laten groeien naar 50.000 inwoners of meer, Uft het centrum van de gemeente maken en meer cultuur brengen. In ieder geval 2 van de 3 doelstellingen lijken nog niet bereikt en over cultuur kan worden getwist. De kosten van dit DRU-Park dreigen de gemeente en de bevolking bij ongewijzigd beleid de das om te gaan doen. De totale kosten van het DRU-Park, incl. bodemsanering zijn inmiddels zo hoog dat ze niet eens meer zijn te achterhalen.

Er zijn minimaal 4 riskante, geld kostende, projecten op het DRU-Park t.w.:

1. de Cultuurfabriek
2. de SSP/evenementenhal
3. de Afbramerij
4. het Hotel.

1. **Cultuurfabriek**

De kosten in de eerste 10 jaar zijn door ons berekend op ca. 30 miljoen euro en geen 7 miljoen zoals het college aanvankelijk beloofde. Vermoedelijk zijn de kosten nog veel hoger als alle moeilijk te traceren uitgaven zouden worden meegerekend. De Cultuurfabriek ontvangt jaarlijks ca. 1,1 miljoen subsidie (dat is meer dan grote kunstinstituten in bijv. de Randstad) maar in werkelijkheid is het ca. 1,6 miljoen als gevolg van allerlei andere verkapte subsidies (bijv. het college huurt zalen voor raadsvergaderingen, dat kost ca. 135.000 euro. Elders in de gemeente zou vrijwel gratis kunnen worden vergaderd). De jaarlijks terugkerende juichkreten van de gemeente dat de cultuurfabriek **winst** maakt is dan ook **onzin**. Met 200.000 of 300.000 euro inkomsten uit de markt (waar ook **kosten** bij horen) is er sprake van een zeer slecht renderende onderneming. Feitelijk wordt er ca. 1,6 miljoen verlies gemaakt, die de gemeente voor haar rekening neemt.

2. **SSP/evenementenhal**

Dit project is een tweede voorbeeld van een financieel rampenplan. De investeringen tot nu toe zijn ca. 1,5 miljoen euro en de exploitatie uitgaven (exclusief rente, onderhoud, afschrijving enz.) ca. 100.000 euro, terwijl de inkomsten 70.000 euro zijn (opgave gemeente die niet verifieerbaar is).

3. **Afbramerij met museum, kenniscentrum enz.**

De investeringskosten zijn volgens de opgave van de gemeente als volgt; 2011: 46.000 euro, 2012: 905.000 euro (inclusief 621.000 euro voor aankoop gebouw), 2013: 1.370.000 euro (stand 15 okt 2013). Exploitatie zal worden gedaan door een stichting. Voor ons is nog onbekend wie onderhoud, afschrijving en kapitaallasten jaarlijks zullen betalen.

4. **Hotel.**

De gemeente heeft een garantie verleend van 1.285.000 euro aan BOEI voor het Ketelhuis en de Badkuipenfabriek. Gezien de moeilijke positie van hotels in de oostelijke achterhoek lijkt het ons onwaarschijnlijk dat het beoogde hotel er komt in het Ketelhuis. Welke financieel-economisch verantwoorde exploitatie er wel komt is voor ons nog een raadsel. Dat geldt ook voor de zekerheid omtrent de 1,285 miljoen gemeenschapsgeld.

Alle gebouwen op het DRU-Park zijn voor 2 symbolische euro's verkocht aan de

projectontwikkelaar en daarna duur teruggekocht door de gemeente (bijv. gebouw Cultuurfabriek voor ruim 5 miljoen euro). Hoewel de gemeente anders beweert hebben wij niet kunnen constateren dat de gemeente per aankoop heeft onderzocht waarop deze aankoopprijs is gebaseerd. Geen contracten, geen inzage in de werkelijk bestede kosten, geen accountantsverklaringen. Een buitengewone en zeer ongebruikelijke, zeg maar mistige, wijze waarop deze enorme besteding van gemeenschapsgeld is verantwoord. De boekwaarde van al deze niet-commercieel geëxploiteerde panden staat op 5 miljoen maar de werkelijke waarde is 0.

Alle miljoenen die wij voorbij zagen komen hebben ons doen duizelen, en daar hadden wij niet alleen last van. PWC-accountants die de financiële positie van onze gemeente in 2012 hebben doorgelicht i.v.m. de voorgenomen maar niet doorgegangene fusie met Doetinchem hadden kennelijk een vergelijkbaar gevoel. Ze zijn uiterst kritisch over de financiële gezondheid van onze gemeente de komende jaren en waarschuwen zeer duidelijk voor met name het DRU-avontuur (zie samenvatting PWC-rapport november 2012) . Ons comité heeft het gemeentebestuur herhaaldelijk gewezen op de grote risico's voor een solide financiële positie en ook aangeboden te willen adviseren. Het college van B&W reageerde slechts emotioneel dat wij hun prachtige plannen en bouwsels kapot wilden maken. Van enige rationele analyse en zoeken naar een realistische oplossing was nooit sprake.

De financiële toekomst van onze gemeente ziet er zorgelijk uit;

- de gemeenteschuld is inmiddels huizenhoog en bij stijgende rente komt er 1-2 miljoen te kort op de jaarlijkse begroting.
- de subsidiebehoefte van het DRU-complex is zo hoog dat op andere begrotingsposten verder moet worden bezuinigd.
- binnen ca. 2 jaar ontvangt de gemeente beduidend minder subsidie uit het Gemeentefonds. Dat betekent **extra bezuinigen of belastingen omhoog**.
- spoedig krijgt de gemeente extra taken van de rijksoverheid toegewezen. Dat is al geruime tijd bekend. Ook dat betekent een extra druk op de begroting.

Met geen van deze risicoposten voor de toekomstige begrotingen blijkt, volgens het PWC-rapport, ons gemeentebestuur rekening te hebben gehouden. Overigens heeft ook de provincie op 29 januari een brandbrief naar het gemeentebestuur gestuurd, met daarin o.a.: dat de gemeente over 2014 opnieuw onder repressief toezicht staat en dat nog vóór de verkiezingen van 19 maart, de grote tekorten in de begrotingen voor 2016 en 2017

oplopend tot bijna 2,5 miljoen worden gecorrigeerd.

Ons comité stopt na de verkiezingen. De kiezer moet kiezen en wij hopen dat onze informatie van nut is, ook voor een nieuw college. **Wij pleiten nog steeds en opnieuw voor een extern onafhankelijk financieel onderzoek naar de besteding en het verlies van al die vele tientallen miljoenen euro s in al die projecten.**

zie ook: [www. de rekening.nl](http://www.de.rekening.nl)